

I. Pažymėk, kokia tvarka turėtų eiti sakiniai šiose pastraipose. Kokios šios pastraipos? Kas tai rodo?

1) Skerdžius išsiskiria savitomis pažiūromis, gyvenimo būdu, rodančiu, kad tai jau senų, nebesugražinamų laikų žmogus. V.Krėvės apsakymas „Skerdžius“ – įdomus, savitas kūrinys. Skaitytoją ypač patraukia pagrindinio veikėjo Lapino paveikslas.

2) Vienas reikšmingiausių jo kūrinių – apsakymų rinkinys „Šiaudinėj pastogėj“. V.Krėvė – įžymus rašytojas, tautosakos tyrinėtojas. Kūrinyje meniškai nutapytas pagrindinio veikėjo, senųjų laikų žmogaus, paveikslas. Vienas toks kaimo kasdienybės epizodas pavaizduotas apsakyme „Skerdžius“. Šioje knygoje pasakojama apie XIX a. pabaigos ir XX a. pradžios gyvenimą Dzūkijos kaime.

II. Pažymėk šių pastraipų a) teminį sakinį, b) dalinę išvadą, apibendrinimą. Aptark citatų vartojimą ir skyrybą.

1) Skerdžius Lapinas – seniausias žmogus kaime. Jo išvaizda nupiešiama vos keliais potėpiais: jis stiprus, „drūtas, kaip stipriai žemėn įaugęs seno ažuolo apsamanojęs kelmas“, „žilas it žydinti obelis“. Anot rašytojo, kaime yra dar vienas „gyventojas“, labai panašus į senį. Tai Grainio liepa: „žalia, išsišakojusi, nubujojusi, visų toje apylinkėje medžių aukščiausia“, pilna paukščių ir jų lizdų. Jų gyvenimai vienas nuo kito neatsiejami. Šis žmogaus ir medžio sugretinimas pabrėžia Lapino gyvybingumą, dvasios stiprybę ir šviesumą.

2) Apsakyme vaizduojama Dzūkijos kaimo kasdienybė – vienoda, gal kiek monotoniška. Tačiau toje kasdienybėje parodoma ir daug dvasinio grožio, kuris ypač būdingas pagrindiniam veikėjui skerdžiui Lapinui. Kasdienybė, įprasta aplinka ir vis tie patys darbai jo ne tik neslegia, o džiugina sielą. Jo dvasios šviesa – tai savitas laimės supratimas, orumas, meilė žmonėms ir gamtai. Vadinasi, reikia išmokti stebėti gyvenimą, ieškoti jame to, kas poetiška ir šviesu.

3) Bene gražiausia ir patraukliausia skerdžiaus savybė – meilė gamtai. Myli Lapinas senus miškus, nepaliestus žmonių rankų. Patinka jam stiprūs, išdidūs medžiai. Jis sako: „Be miško suskursta žmogus.“ Visa tai „Dievulio duota“ ir niekas neturi teisės kirsti miškų, tad ir Grainis negali savintis ir nukirsti liepos, kurią taip myli Lapinas. Senajam skerdžiui nesuprantamas ir nepriimtinas materialinių turtų siekimas, noras uždirbti kuo daugiau pinigų, užmiršus grožį ir pagarbą visam, kas gyva.

TEMA: *Moteriškumo samprata A.Mickevičiaus poemoje „Gražina“*

I. Perskaityk ir įvertink įžangos pastraipas:

1) A.Mickevičius poemoje „Gražina“ siekia išaukštinti kunigaikštienės Gražinos grožį.

2) A.Mickevičius poemoje „Gražina“ vaizduoja lietuvių kovas su kryžiuočiais. Pagrindiniai kūrinio veikėjai – Liutauras, Rimvydas, Gražina. Pasakojama jaudinanti istorija, bet įdomiausias kunigaikštienės Gražinos likimas.

3) A.Mickevičius – garsus romantizmo epochos rašytojas. Jo poemoje „Gražina“ įkūnyti visi gražiausi ir kilniausi moters charakterio bruožai.

II. Perskaityk ir įvertink pabaigos pastraipas:

1) Pradėjus skaityti, kūrinys neatrodo toks jausmingas, o pabaigoje atsiskleidžia visi jausmai. Todėl man labiausiai patiko šio kūrinio pabaiga. Manau, jog gražiausias poemos sakinytis yra šis: „Pasakęs tai, ant laužo jis užbėga / Ir draug su ja pradingsta liepsnose.“

2) Taigi Liutauras parodė visai tautai, kaip jis labai myli kunigaikštienę Gražiną. Baigdamas dar noriu pridurti, kad A.Mickevičius gimė Naugarduke, kur ir vyksta poemos veiksmas.

3) Manau, kad poetas šiuo kūriniu siekė išaukštinti pačius gražiausius bruožus: grožį, išmintingumą, drąsą, ištikimybę ir kt. Ir kyla klausimas, ar mes nenorėtume būti panašūs į Gražiną. Nors truputį...

4) Tuo ir baigsiu rašinį, pridurdama, kad Gražina – tikras grožio įsikūnijimas, labai kilnios širdies, drąsi asmenybė.